

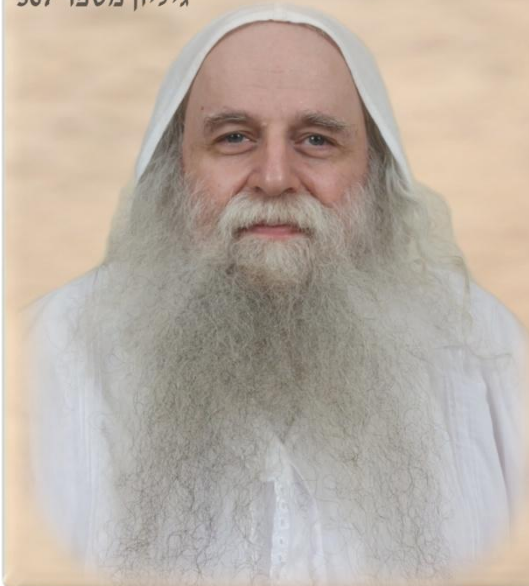

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת כי תצא תשפ"ו

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוז ופטרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת כי תצא תשפ"ו – תיקון הדעת וסוד העלאת הניצוצות

אותם מהר, בלי הרבה חכמות ואדם אכל מעץ הדעת – עכשיו אנחנו בתוך העולם הזה ובאים לתקן את חטא עץ הדעת. איך נתקן את חטא עץ הדעת? איך נתקן את הדעת?

'חכמה', 'בינה', 'דעת'. 'כתר' בראש, אבל בתוך הקומה חכמה, בינה, דעת. איך נתקן? על ידי התורה. אבל מה נעשה אנחנו, שאנחנו קוראים בתורה והמוח האנושי הרגיל לפעמים לא מבין או מתקומם אפילו? כמו שאמרנו, דעת דסטרא אחרא זו דעת נגד התורה.

אז מה הפתרון, רבותי? הפתרון הוא 'דרך עץ החיים'. תקראו את הספר שלנו, תורידו אותו מהאתר חנם. בספר הזה יש את היסודות של הבנת המציאות באמת על פי התורה, ואיך לעבוד את ה' ואיך להלחם להבדיל ביצר הרע. דעת – ענין של דעת, "והאדם ידע את חוה", התחברות. אז הדעת שה' מבקש מאתנו זו דעת דקדושה, לתקן את הדעת. אם יש לך דעת דקדושה, אתה יודע שיש מקומות שמותר לשאול ולהקשות ויש מקומות שלא. כל הגמרא היא שאלות, קושיות, תירוצים, והרי לא נחשוד בהם בחכמינו שהם היו לא מהצד הנכון – הם היו מהצד הנכון, רצו לברור את ההלכה לדורות, השתמשו בשכל.

אבל "ראשית חקמה יראת ה'" – זה מה שלא היה בזמן חטא עץ הדעת. יראת ה' לא היתה מספקת. אחרי שאכלו מהעץ הסתתרו בתוך העץ. למה? כי שמעו את הקול של ה' מדבר, פחדו. נפקחו עיניהם, והם הבינו שהם עשו דברים רעים ופחדו. כן, על זה נדבר בחלק הבא כשנדבר קצת על חודש אלול, "אני לדודי ודודי לי".

אם כן, הערב רב הם בדעת. למה משה רבינו רצה לתקן אותם? כי גם הוא בדעת, הם ניצוצות שלו. אבל ה' יתברך לא רצה שיצרף אותם כי הוא ידע שהם יפילו את עם ישראל. ובאמת כל החטאים במדבר ואחר כך בכל דור ודור הערב רב מפילים את עם ישראל, כולל ערב רב שנולדו מזרע ישראל, כן? למה? כי בתחלת ההווותם הם לא התגיירו

ערב טוב! שבוע טוב! חודש טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת כי תצא תשפ"ו. ובשם ה' נעשה ונצליח.

כמו שאתם יודעים, אנחנו מנסים להבין את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים', הדרך הרוחנית שאנחנו מנסים ללכת בה. כל הפרשה הזו מלאה בחוקים ומשפטים שלענין בן זמננו יש שם דברים לא מובנים, וגם חמורים, גם קשים. ולכן "דע מה שתשיב לאפיקורוס": 'דע' לשון דעת, 'מה' לשון ביטול, "ונחנו מה", 'תשיב' – לחזור בתשובה, 'לאפיקורוס' – ליצר הרע.

'דע' – ענינים של דעת. יש לאנשים כל מיני דעות, אנשים דעתנים. מה הדעת הזו? זו דעת של קדושה? יכול להיות. יש דעת קדושה, יש דעת של סטרא אחרא. ויש דעת של חולין, לא זה ולא זה, או בלשון החסידות 'קליפת נגה'.

בן אדם רגיל, תינוק שנשבה, איך הוא בוחן את הדברים? קודם כל, אם יש בזה תועלת, אם יש בזה עונג, אם יש בזה צדק לפי מה שהוא חושב. ככה הוא בוחן את כל מה שהוא רואה: תועלת – כלכלית, רגשית, רפואית, תועלת כל שהיא, מדעית. עונג – מה יוצא לו מזה, אם הוא ינהנה מזה. לפעמים בן אדם אוכל משהו שמזיק לו כי יש לו עונג. וצדק – זה צודק? זה לא צודק? זה נכון? זה לא נכון? זה מידתי? לא מידתי? כל מיני דברים שהמציאו בני אדם.

את התורה אי אפשר להבין לפי השכל הרגיל של האדם. יש דברים שכן. "לא תרצח", כל אחד מבין שזה לא טוב. "לא תגנב", כל אחד מבין, חוץ מהגנבים... כל אחד מבין שזה לא טוב. מה עם שעטנז? מה תגיד על זה? ושאר מצוות שיש בפרשה שענשם חמור, "ויבערת קרע מקרעך", עונש מות פה ושם? ובן אדם לא רואה את החומרה, הוא לא מבין למה זה חמור כל כך.

זה הענין של "דע מה שתשיב לאפיקורוס". ומאז שבא הנחש הקדמוני ופיתה את אדם וחוה – דרך אגב, פיתה

לשם שמים. לא. רואים את זה מיד. כשיצאנו ממצרים כבר התחילו לעשות בעיות, ועם ישראל לפעמים נדבק, כמו שהנחש פיתה.

הסטרא אחרא יודעת לבוא ב'נחמד', ב'חצי נחמד', או בכלל לא ב'נחמד' – ולפתות או להפיל את היהודי, ואם היא יכולה אז את כלל עם ישראל, רחמנא לצלן. זו המלחמה, וזו המלחמה בנחש הזה הקדמוני שהפיל אותנו כשהיינו חלק מנשמת אדם הראשון. ולכן המלחמה הזאת, כל החיים הם מלחמה, עד שיבוא משיח ויסיים את המלאכה, תגמר העלאת הניצוצות.

אנחנו רואים פה בפרשה "אֶשֶׁת יִפְתַּ תָּאָר" – על פי הפנימיות, מה זה? זה ניצוץ ששייך לאדם, ניצוץ קדוש עשוק בקליפה, והוא פוגש אותו והוא צריך להעלות אותו. וזו בכלל כל העבודה, לא קשור דוקא לאשת יפת תאר בלבד – אלא יש לאדם ניצוצות שהוא צריך להעלות, לתקן, להעלות אותם ליסוד רחל נוקי דז"א דאצילות דקדושה, לשם מעלים את הניצוצות.

איך מעלים את הניצוצות? "כי תצא למלחמה" – גם למלחמת היצר. כמובן, זה על פי הסוד מה שאני אומר. "כי תצא למלחמה" בפרשה זה על פי הפשט, אבל אני מדבר על פי הסוד. אז "כי תצא למלחמה" – אתה צריך להעלות את הניצוצות שלך, לברור אותם טוב מרע ורע משוב, על פי ההלכה, על פי התפילה, על פי הכוונות, על פי היחודים ועל פי המלחמה.

כל פעם בא יצר הרע לפתות את האדם, ה' ירחם. אם אדם דוחה אותו אז הוא דחה אותו. יכול להיות שהוא יכול לקחת ממנו את הניצוץ ולהעלות אותו, זה עדיף – כי הגאולה מתעכבת עד שנוציא את כל הניצוצות העשוקים עד היום בעמקי הקליפה. צריך להוציא אותם משם. וזה לא פשוט בכלל, כי תנסה לקחת את האוכל מהכלב – הוא יטרוף אותך, נכון? אז תנסה לקחת את הניצוצות של הקדושה שנותנים חיות לסטרא אחרא, הוא יתן לך? הוא ירצה שגם אתה תהיה נטרף על ידו, "טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף". כן?

ככה זה, רבותי. המלחמה קשה מאד במחשבה, דיבור ומעשה על פי תורה ומצוות ומעשים טובים, למען שמו באהבה יתברך. את מה שקלקלנו אנחנו חייבים לתקן, לא יעזור לנו כלום. בשביל זה יש את תורת הגלגולים. לא הספקת בגלגול הקודם – עכשיו אתה מתגלגל עוד פעם. לא שזה תענוג להתגלגל, עדיף לא להתגלגל, עדיף בכלל לתקן וזהו ולחכות עד שיבוא משיח למעלה בגן עדן, להנות מזיו השכינה. אבל מי שנגזר עליו אז הוא מתגלגל. הוא יכול להתגלגל בדומם, צומח, חי, מדבר, לא רק באדם. וכשהוא מגולגל הוא סובל עם בעל החיים את כל הסבל של בעל החיים, והוא יודע שהוא נשמה של אדם בתוך בעל חיים או בתוך דומם.

זה כמו הסיפור עם הצפרדע והבעל שם טוב, שיום אחד הוא התבונן עמוק, נכנס לדבקות גבוהה, הלך שלשה ימים ושלושה לילות ולא ידע איפה הוא נמצא, עד שהגיע למדבר ומצא שמה צפרדע ענקית. והוא שאל 'מה הדבר הזה?' מסתבר שהיה שמה תלמיד חכם מלפני חמש מאות שנה

שהתגלגל בצפרדע, למה? כי זלזל בנטילת ידים, ולכן התגלגל בצפרדע שהוא תמיד ליד הים, ליד המים, ליד השלולית. מבינים? אז הבעל שם טוב תיקן אותו ואז הניצוץ עלה למעלה והצפרדע מתה. ככה זה. יש הרבה סודות, אי אפשר להבין הכל בעשר דקות אבל אנחנו מנסים להסביר.

אז כל מי שיקרא את הפרשה ויראה דברים שלא נראים לו לפי השכל העכשוי שלו, הוא צריך לדעת שזה בכוונה. ה' יתברך נתן לנו מצוות שלא נבין אותם בשכל, כמו שאמרתי: חלק כן, חלק לא נבין בכלל, וחלק נגיד 'טוב, יש לזה איזה הגיון'. אה, הגיון, נכון? אנשים רוצים לדעת אם 'זה הגיוני, זה לא הגיוני? זה צודק, זה לא צודק? זה מדתי, לא מדתי? יש בזה תועלת? מה זה עושה?' 'בלה בלה בלה...' כאילו שבן אדם יכול להבין. בן אדם לא מבין מי הוא בכלל, מה הוא עושה פה. וכל אחד יודע שכשיגיע זמנו הוא יעלה למעלה ויתן את הדין.

לכן צריך ביטול, ביטול של ה'אני', להפוך 'אני' ל'אין'. כשיש משהו שאתה לא מבין בתורה, בפשט, רמז, דרש או בסוד – תתבטל, תדבק באבא שבשמים, תתפלל.

רבי שמעון בר יוחאי, למה הוא זכה להוריד את ה'זהר' הקדוש? בגלל שהיה קדוש עליון, והיה מתבטל. הוא גם היה בחינת 'עטרת היסוד', בחינה של משפיע. אבל הוא כל פעם בכה, כשהוא היה צריך לגלות איזה סוד הוא בכה. תראו ב'זהר'. למה הוא בכה? כי היתה לו יראת שמים, כי הוא פחד – שמא יאמר, שמא לא יאמר.

צריך להגיד? מצד אחד, צריך להוריד את התורה הקדושה לעולם הזה כדי להמתיק את הדינים, כדי לזכך את הנשמות, כדי לקרב את הגאולה, כדי ליחד קודשא בריך הוא ושכינתיה, כדי שהתכנית האלקית תתקיים, שה' יתברך רוצה להשרות את שכינתו באופן תמידי, מתמיד, נצחי, פה בעולם הזה. 'נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים'.

אז חייבים ללמד את הפנימיות. אבל מה כן? מה לא? סתרי תורה אסור ללמד. לכן הוא היה בוכה, אבל היה מתבטל. בגלל שהוא היה מתבטל הוא היה מקבל מלמעלה, יחד עם נשמתו הגדולה וצדקותו – הוא היה מקבל את הסודות שאף אחד לא קיבל. הוא היה בכלל לומד במערה כשהוא מכסה את עצמו ואת הבן שלו בתוך האדמה, חפרו בור והיו בתוך האדמה. זה כמעט כמו, לא עלינו, בן אדם מת. ממה היה חי? ממים מהמעין ומעץ חרובים?

כמעט לא היו בעולם הזה. לכן כשהם יצאו מהמערה היה להם קשה העולם הזה, היו חצי פה חצי שם, כמו שאומרים. היו זכים מאד. ולכן ה' גילה להם, גילה באמצעותם, את ספר ה'זהר', שהוא מפרנס אותנו עד הגאולה השלמה. ספר ה'זהר' זה פלאי פלאים. מה מבינים בו? מבינים קצת בפשט, אבל גם זה טוב, זה מביא יראת שמים. את סודי הסודות לא מבינים. קצת הוא מביא טעמי מצוות, זה כן. 'תיקוני זוהר' מביא עוד יותר.

פלא פלאים. שכולנו נזכה. בדור הזה אפילו אנשים כמונו צריכים לזכות. למה? כי אנחנו צריכים להגיע לדרגות

דור ודור כדי לשעבד את עם ישראל לסטרא אחרא, רחמנא לצלן.

והסטרא אחרא זה בחינת אלהים אחרים, עבודה זרה. הוא רוצה להמליך את עצמו במקום ה' יתברך. ולצורך זה הוא צריך להפיל חלילה את הקדושה, את עם ישראל. וזה מה שקורה. "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו". וגדול המחטיאו "יותר מן ההורגו" – אם מישהו מחטיא אותך הוא גדול יותר ממי שהורג אותך, כי ההורג אותך הורג אותך רק בעולם הזה, אבל המחטיא אותך אם לא תעשה תשובה, הוא מחטיא אותך בעולם הזה ובעולם הבא וה' יעזור...

מבינים? אז כל פעם שבאים קושיות וכפירות ותמיהות ודברים שכן נראים לך ולא נראים לך ולא הגיוניים לך וכן הגיוניים לך – תוריד את הראש, כמו שאמר רבי עקיבא. כל פעם שהיה בא גל, הוא התכוון לצרות, הוא הוריד את הראש והגל עבר. אנחנו הקטנים אומרים: כל פעם שבא גל של כפירה – תוריד את הראש והגל יעבור. אל תתווכח. תדבק בה', ותקטרג על היצר הרע הפרטי והכללי. וה' יציל אותנו שלא יעשקו אותנו, "אַל יַעֲשֶׂקְנִי יְדֵים". אין כמו דוד המלך והתהלים שלו. להתחזק ולהגיד תהלים מעומק הלב, שה' כבר יעורר למעלה שיתעורר למטה, ושיתעורר למטה שיתעורר למעלה, ותבוא הגאולה במהרה ברחמים.

"אני לדודי ודודי לי", חודש אלול, כמה מלים: "אני לדודי" – יופי. "דודי לי", זה בטוח "דודי לי"? תלוי. "אני לדודי" מאיזה צד? מצד האהבה? זה נשמע מצד האהבה. ומה עם היראה? אם אין לי יראה, באמת "אני לדודי"? או שצריך שיהיו יראה ואהבה, אהבה ויראה? כמובן, צריך את שניהם. אם לא, זו חצי עבודה. גם יראה זה טוב, גם יראת הפחד זה טוב, מעונש. אבל יראת הרוממות זה טוב יותר, בוודאי. ויראה שאתה מפחד לאכזב את ה' יתברך – זו יראה מעולה. וצריך אהבת ה'. הכל אנחנו נעשה באהבת ה' על פי ההלכה, על פי התורה, לא כל אחד לפי מה שבא לו, "אהבת ה'" סתם. מבינים? אז אם אנחנו מעוררים מלמטה, מאהבה ומיראה כראוי, אז "אני לדודי" – דודי לי", אז תבוא הגאולה, השראת השכינה, ויתגלה ה' יתברך במהרה בימינו ברחמים.

לחיים! לחיים! לחיים!

נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל מקום ובכל זמן לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה, לזכות כל נשמה. וגם להפיץ בכל מקום את 'ערב דא"ז'. אלה השירים שאני שר כל לילה, מה שמשמים שולחים לי, שר ומנגן לזיכוי הנשמות. זה חשוב מאד. מה ש'ערב דא"ז' עושה, זה פותח פתח שצריך מאד לנשמות שאין להן אפילו סבלנות לקרוא משהו. אז תפיצו את זה בכל העולם, לזכות את כולם.

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק! נתחזק לעבודתו יתברך!

לחיים! לחיים! לחיים!

כל טוב סלה. שבת שלום.

גבוהות לקראת הגאולה השלמה שתבוא במהרה, צריכים להגיע לדרגות גבוהות – כדי שיהיו כלים ראויים לקבל את הגאולה, שיפתחו כל השערים, כל השערים שצריכים להפתח. צריך לעורר מלמטה שיתעורר מלמעלה, ככה אומר ה'זהר'. אנחנו רוצים את הגאולה – אנחנו צריכים לעשות כלים לגאולה, אלא אם כן זה יבוא ככה, אתם יודעים, יכפה עלינו הר כגיגית, וזה לא נעים. טוב יותר שזה יבוא מהתעוררות, מתיקון. לכן יש את 'דרך עץ החיים' שבאה להסביר מה שבן אדם פשוט בן זמננו לא יכול להבין. אז בסיכומי של דבר, כשאתם קוראים את הפרשה הזו ובכלל את כל התורה – צריך להתבטל, לבטל את הגאולה, לבטל את ה'אני', לבטל את השכל, ללמוד עם הלב בהכנעה, באהבה, ביראה ולהגיד: 'אם זה מה שה' ציוה ואם אלה העונשים שהוא נותן, הוא יודע מה הוא עושה'. אנחנו מה יודעים? לא יודעים כלום. כל החכמולוגיה של העולם הזה, כל המדע, כל מה שעושים ונעשה – אנחנו עדיין לא יודעים כלום, כל אלה דברים טכניים, דברים חיצוניים. זה לענייני תועלת? כן – מדע, רפואה, דברים כאלה. וגם משתמשים בזה לרעה, לעשות פצצות ולעשות דברים רעים.

אבל על המהות של העולם באמת – לא יודעים כלום. יודעים רק מה שכתוב בתורה. ומי שזכה לדבקות עליונה, לקבל גילוי אליהו, מגידי אמת, רוח הקודש ובעזרת ה' במהרה גם נבואה, אז כבר יש לו השגה שהיא לא בדרך הטבע. והוא כבר יודע שכל זה אמת.

רוב האנשים לא שמה, אז "נְצַדִּיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יְהוָה" – כשהאמונה היא מעל הכל, מעל השכל, מעל ההבנה, מעל הכל. ראינו יהודים פשוטים באמונה תמימה, הלואי על כל אחד, מאמינים, אין להם שאלות, אין להם קושיות. אבל לא כל אחד ככה. לא כל אחד נברא כיהודי תמים ופשוט. יש כאלה שבאו עם הרבה 'דעת' ו'שכל' אבל הם צריכים לתקן את הדעת. אין תיקון הדעת בלי תיקון הברית, בלי תיקון הקדושה, בלי לשמור תורה ומצוות, בלי להלחם ביצר הרע הפרטי והכללי, בלי לברור את כל הבירורים שצריך לעשות – של דעות כוזבות וכל מיני מדות רעות ותאוות ועניינים.

מי שלא קדוש לא מתקן את הדעת. הוא מנסה לתקן לפי דרגתו. אבל כדי באמת לתקן את הדעת – "דע מה שתשיב לאפיקורוס". 'דע' זה לשון דעת, גם ספר דע"ה. 'מה' – "יִנְחֲנוּ מָה", זה ביטול. 'שתשיב' – לחזור בתשובה. 'אפיקורוס' – לנצח את היצר הרע הפרטי והכללי.

אה, הוא מפיל? כן. תן לו מכה בחזרה, תתפלל לה', תקטרג עליו, 'אבא, תציל אותי מהמנוול הזה שבא לתפוס אותי', מאה פעמים ביום? כן. מאה אלף פעמים ביום? כן. זו המלחמה. נרצה, לא נרצה, בא לנו, לא בא לנו – זו המלחמה. או שאתה נלחם, או שהיצר גומר אותך. אין מה לעשות.

צריך להיות זריז מאד, לקרוא את מפת הקרב של כל הבעיות שלך, של כל המציאות שלך ושל המשפחה שלך ושל הקרובים שלך ושל כלל עם ישראל ושל כלל העולם, ואז להבין איזו מלחמה הסטרא אחרא עושה עם הקדושה בכל

מתוך נפשי – חודש אלול תשפ"ו

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
ח' אלול תשפ"ו

- א. כל העולם וכל אשר בו שייכים לקב"ה. והוא ית' ציוה לעשות רצונו ולקיים את תורתו. אי אפשר להתעלם מכך.
  - ב. יש בחירה חפשית. מאידך גיסא, האדם אינו בעל הבית של העולם! רק הקב"ה הוא בעל הבית. אתה מודע לזה?
  - ג. ישנם אנשים 'גיבורים' המורדים בו ית', עד אשר מגיע זמנם לעבור מן העולם – ואז כבר מאוחר. "שוב יום אחד לפני מיתתך".
  - ד. פחד מוגזם מהעונש – משתק, וח"ו עלול להמריד. חוסר פחד גורם לחטא. הקו האמצעי הוא הפתרון, מדתו של יעקב אבינו.
  - ה. לפני יום הדין, ראש השנה, ניתנת הזדמנות לכל לבקש סליחה ולהתחרט על חטאינו. הסליחות אינן 'מופע אור קולי', אלא זמן של חרטה וחשבון נפש וקבלה לעתיד.
  - ו. הדבקות בו ית' כלולה מאהבה ומיראה, ומקיום תורה ומצוות ומעשים טובים.
  - ז. אם נפלת, במחשבה דיבור או מעשה – אל תתחכם. הודה באמת ועזוב את החטא, ובקש סליחה ומחילה מעומק הלב – "ומודה ועזב ירחם".
  - ח. צריך לעשות תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשובה ה"א.
  - ט. למד בכל יום בספרי 'דרך עץ החיים', שניתן להורדה חנם מהאתר שלנו. יש שם את כל היסודות על מנת להפוך לחייל נאמן של הקב"ה.
  - י. בכל יום, חוץ משבת ויום טוב, האזן ל'ערב דא"ז', המופיע באתר שלנו. אלו שירים ודיבורים קדושים היורדים לילה-לילה מהשמים לחזק את הנשמות כולן.
  - יא. ימינו פשוטה לקבל שבים, אז אל תתיאש ממצבך לעולם!
  - יב. כל העולם נברא על מנת שנתקרב אליו ית' ונקיים את רצונו.
  - יג. עבודתו ית' היא יום-יומית ובכל רגע ללא הפסקה!
  - יד. הזמן עובר, הגאולה מתקרבת. כל חודש אלול שונה מקודמו. אלול חדש – הזדמנות חדשה!
  - טו. התורה דואגת לך. אתה דואג לתורה?
  - טז. אם לא תלחם בחזקה ביצר הרע הפרטי והכללי, בשנה הבאה באיזה מצב תהיה!?
  - יז. תשובה מאהבה כוללת בתוכה גם תשובה מיראה ומיראת העונש.
  - יח. סמן לעצמך מה עליך לתקן במחשבה, דיבור ומעשה, וערוך מחקר כיצד ולמה אתה תקוע ולא מצליח להתעלות. התפלל על כך. ואם זה לא מספיק, בוא לבקר – אולי יחד נצליח. בס"ד, "טובים השנים מן האחד".
  - יט. חבלי משיח – רבו הקשיים ורבו ההתמודדויות. אך יש גם עזרה מן השמים!
  - כ. אם 'מפת הקרב' הפרטית שלך והכללית של כלל עם ישראל אינה ברורה לך, איך תתקן את עצמך? איך תמנע את הנפילה הבאה, ר"ל?
  - כא. יש תפילה, יש צדקה, יש תשובה, ויש מלחמה. אל תוותר על אף אחת מהן.
  - כב. אם נלחמת ולא הצלחת – עליך לבדוק מדוע לא הצלחת ולשנות את אופן המלחמה בהתאם לכך.
  - כג. זהו עולם השקר. הזהר מאד!
  - כד. "שְׁוִיִּיתִי ה' לנגדי תמיד". זהו הבסיס לדבקות בה' ית' שאינה פוסקת לרגע.
  - כה. אל תתמרמר יותר מדי על מצבך. עשה מאמצים נכונים ומושיכים לשפר אותו, בס"ד.
  - כו. חודש אלול מסוגל לתקון אמת. אל תפספס אותו, ואל תלחץ יתר על המדה. שמור על השמחה!
- לחיים! לחיים! לחיים! נא להפיץ את מעינות דע"ה בכל העולם, לזכות את כולם למען שמו באהבה, ואת 'ערב דא"ז', שירים מעוררים ביותר לתשובה.**
- לחיים! לחיים! לחיים! חודש טוב, שבת שלום וכט"ס!**